

The Jean Hailes *Foundation* *for women's health*

Хормонска терапија

Шта је хормонска терапија?

Хормонска терапија (hormone therapy - HT) или терапија замене (надомештања) хормона (hormone replacement therapy - HRT) је лек са комбинацијом женских хормона естрогена и прогестерона, и понекад мушког хормона тестостерона.

Лек се може преписати да олакша симптоме повезане са опадањем нивоа хормона – посебно естрогена – за време менопаузе, као што су: напади врелине, вагинална сувоћа, незадржавање мокраће (инконтиненција), несаница и промене расположења. Хормонска (HT) терапија може такође да заштити од даљих прелома/фрактура код жена с остеопорозом, у случајевима где се други третмани не могу применити.

Естроген се преписује за жене код којих је хируршки одстрањена материца (хистеректомија). Код жена које још увек имају материцу, естроген сам по себи може превише стимулисати ћелије које облажу материцу, узрокујући повећан ризик за рак на слузокожи материце. Ризик се смањује давањем прогестерона заједно са естрогеном. Прогестерон је познат као "прогестин" или "прогестоген" и преписује се у виду таблета или фластера.

Естроген се може преписати као таблета, фластер, гел, уложак/имплант, инјекција, крема или медицински препарат који се ставља у вагину (супозиторијум - чепић). Дозе и методи давања лека варирају према потребама особе; могуће су разне варијанте пре него што се пронађе идеална метода и доза. За савете и контролу, обратите се свом лекару.

Који су могући нежељени ефекти хормонске терапије?

Неке жене имају:

- мучнину
- осећај надутости
- повећане груди и неугодност
- крварење између менструација
- повећање телесне тежине
- повећан ризик од грушања крви (blood clots)
- мали пораст ризика од срчаних обољења и капи (код жена око и после менопаузе).

Шта се подразумева под краткорочном и дугорочном хормонском терапијом?

Краткорочна хормонска терапија обично траје једну до пет година. Дугорочна хормонска терапија траје пет година и дуже. Код већине жена симптоми нестају у року од пет година менопаузе, па је обично потребна само краткорочна терапија.

The Jean Hailes Foundation for Women's Health

Education Unit
PO Box 1108, Clayton South,
Victoria, Australia 3169
173 Carinish Road, Clayton,
Victoria, Australia 3168

tel (03) 9562 6771
toll-free 1800 151 441
fax (03) 9548 9120
email education@jeanhailes.org.au
web www.jeanhailes.org.au

ACN 092 915 618

Хормонска терапија

Да ли имам повећан ризик од рака дојке, ако сам на хормонској терапији?

Нека истраживања о томе да ли је дугорочна хормонска терапија у вези са повећаним ризиком од рака дојке - показују мало повећан ризик, док нека друга истраживања не показују ризик. Било каква одлука у вези хормонске терапије је индивидуална и свака жена треба да је донесе тек пошто је од свог лекара добила све информације у вези са својом личном ситуацијом, тј. у вези са ризиком, добрим странама, потребама и свим оним што је брине.

Редовно проверавајте груди и посећујте свог лекара за "Пап" тест (Папаниколау тест), на сваке две године. Ако имате преко 50 година, водите рачуна да такође радите мамограм на сваке две године (BreastScreen вам нуди бесплатне услуге, позовите 132 050)

Када хормонска терапија није препоручљива?

Обично када жена има:

- историју рака дојке
- рак на слузокожи материце
- необјашњиво вагинално крварење
- грушање крви
- историју крвних угрушака у венама
- историју повећаног ризика од срчаних обољења или капи, укључујући особе са дијабетесом – шећерном болести.

Међутим, чак и са неким од горе наведених фактора, хормонска терапија може бити од користи неким женама - када се ризик и користи од терапије добро разумеју и упореде. За жене са оболелом јетром, мигреном, епилепсијом, дијабетесом, оболелом жучном кесом, фиброидима, ендометриозом и високим крвним притиском - потребан је посебан приступ њиховом стању пре него што им се препише хормонска терапија.

Шта да питам свог лекара?

Пре започињања хормонске терапије, питајте свог лекара за разне опције, ризик и корисне стране ове терапије. Када једном отпочнете са хормонском терапијом, неопходна је следећа посета лекару после неколико месеци, као и обавезна годишња контрола.

Ко може имати користи од терапије тестостероном?

Жене које имају губитак либида (полне жеље) заједно са осећајем умора, могу имати користи од терапије тестостероном, под условом да ови симптоми нису повезани са психосоцијалним и/или факторима релација/веза. Тестостерон се такође може разматрати уз хормонску терапију када се ради о млађим женама које пролазе кроз прерану менопаузу, или у случајевима хируршког одстрањења јајника код млађих жена.

Тестостерон се даје као уложак/имплант, инјекција или крема, и обично се преписује на краћи временски период. Може се давати посебно или заједно са естрогеном и прогестероном, али до сада ни једна тестостеронска терапија за жене, није одобрена од стране Службе за одобравање терапеутских производа (Therapeutic Goods Administration -TGA).

Где могу да добијем више информација?

www.jeanhailes.org.au
www.healthinsite.gov.au – HealthInSite
(02) 6289 8488